

NOTE DE STUDIUSchita cărții
L U C A**J. Vernon McGee****AUTORUL: Luca**

Luca este “doctorul prea iubit” din Coloseni 4:4. El a folosit mai mulți termeni medicali decât Hipocrate, părintele medicinei. Alegerea lui Luca de către Duhul Sfânt pentru a scrie a treia Evanghelie arată faptul că nu există scriitori întâmplători ai Scripturii. A fost o selecție supranaturală a lui Luca. Nu au fost chemați “mulți înțelepți”, dar Luca aparține acestei categorii. El și Pavel erau în mod evident la un nivel intelectual și spiritual foarte înalt. Acest lucru explică parțial faptul că au călătorit împreună și au devenit repede prieteni în Domnul.

Doctorul Luca trece drept *un om de știință* al vremii lui. El a scris în cea mai corectă și aleasă *greacă* dintre toți scriitorii Noului Testament, inclusiv Pavel. El a fost un istoric foarte exact și precis. După Sir William Ramsay, doctorul Luca a fost un istoric atent, de o remarcabilă abilitate.

Foarte multă tradiție înconjoară viața lui Luca, însă nu o vom examina în scurta noastră analiză. El scrie Evanghelia din punctul de vedere al Mariei, ceea ce confirmă tradiția conform căreia el a primit informațiile necesare scrierii Evangheliei de la ea. Cu siguranță el a vorbit cu ea. De asemenea există toate motivele pentru a crede că el era

dintre Neamuri. Cei mai mulți erudiți sunt de acord asupra acestui punct. Pavel, în Coloseni, face distincție între “cei tăiați împrejur” (Col. 4:11) și ceilalți care sunt în mod evident Neamuri. Sir William Ramsay și J.M. Stifler afirmă fără rezerve că Luca era dintre Neamuri.

Referințe la Luca: Col. 4:14; 2Tim. 4:11; Filimon 24; de asemenea locurile în care se spune “noi” în Faptele Apostolilor – Fapte 16:10-17; 20:6; 21:18; 27:1; 28:16.

TEMA: “Iată Omul”

Isus este *al doilea* om dar *ultimul* Adam (1 Cor. 15:45, 47). Dumnezeu îi face pe oameni ca Isus (1Ioan 3:2), de aceea Isus este *al doilea* om – pentru că va fi un al treilea și al un milion. El este *ultimul* Adam, pentru că nu va fi un alt cap al familiei umane. Isus a fost “asemenea fraților Săi”, (Evr. 2:17), pentru ca aceștia să poată fi făcuți asemenea Lui.

ABORDAREA ȘTIINȚIFICĂ:

Fiecare Evanghelie Îl prezintă pe Isus dintr-un alt punct de vedere. Matei accentuează faptul că Isus s-a născut ca Mesia. Marcu accentuează că Isus a fost Slujitorul lui Iehova. Luca pune în evidență faptul că Isus a fost Omul perfect. Ioan prezintă faptul că Dumnezeu a devenit om, dar nu printr-o abordare științifică.

Doctorul Luca afirmă că el l-a examinat pe Isus din Nazaret, și a găsit că Isus este Dumnezeu. El a ajuns la aceleași concluzii ca și Ioan, dar metodele și tehnicile lui au fost diferite.

TRĂSĂTURI SPECIALE:

Deși Evanghelia lui Luca este una dintre Evangheliile sinoptice, ea conține multe lucruri omise de Matei și Marcu.

- Doctorul Luca ne dă cântecele Crăciunului.
- Doctorul Luca are cea mai lungă înregistrare a nașterii din fecioară a lui Isus dintre toate Evangheliile. În primele două capitole el ne dă o prezentare de obstetrică. Doctorul Luca oferă o prezentare clară și candidă a nașterii din fecioară. Tot drumul de la doctorul Luca până la doctorul Howard Kelly, ginecolog la Johns Hopkins, este o afirmare puternică a nașterii virgine, ceea ce face ca afirmațiile pseudo-teologilor să fie puerile când declară că nașterea virgine este o imposibilitate biologică.
- Doctorul Luca ne prezintă 20 de minuni, dintre care 6 nu sunt înregistrate într-o altă Evanghelie.

- De asemenea el ne redă 23 de pilde, 18 dintre ele nu se găsesc altundeva. Pilda fiului risipitor și a bunului samaritean sunt puncte de interes deosebit în a treia Evanghelie.
- El ne oferă de asemenea istorisirea drumului către Emaus a Domnului nostru înviat. Aceasta dovedește că Isus Și-a păstrat umanitatea și după înviere. Luca demonstrează că învierea nu a fost în duh ci în trup. Isus a fost “semănat un trup fizic... înviat un trup spiritual”. O anumită înțelegere umană răzbate din această Evanghelie, care revelează natura umană a lui Isus ca și o înțelegere a acestui doctor cu inimă mare a primului secol, care cunoștea la prima mână multe despre suferințele umanității.

COMENTARIU:

Capitolul 1 - Din punct de vedere istoric doctorul Luca își începe Evanghelia înaintea celorlalte Evanghelii sinoptice. Cerul fusese tăcut timp de peste 400 de ani când îngerul Gabriel a apărut la altarul rugăciunii pentru a anunța nașterea lui Ioan Botezătorul. Luca ne descrie fundalul, ca și nașterea lui Ioan și a lui Isus. Nici Iosif nici Maria nu au fost aleși la întâmplare de Dumnezeu. Amândoi posedau anumite trăsături nobile de caracter. Iosif era un om lipsit de egoism, smerit și demn de încredere, cu idealuri înalte. Maria avea aceleași trăsături de caracter. Ea era supusă și mulțumitoare, cu cunoștințe precise din Vechiul Testament. Cu mult timp înainte ca știința să acorde atenție eredității, doctorul Luca a pus un accent deosebit asupra ei.

Doctorul Luca face foarte clar faptul că nașterea Lui Isus a fost din fecioară. Nici o altă concluzie nu se poate trage din afirmațiile precise, directe și dogmatice ale îngerului Gabriel către Maria. Până când omul nu cunoaște mai mult despre originea vieții, el nu are autoritatea, din punct de vedere științific, să respingă dogmatic afirmația lui Luca. O abordare cu adevărat științifică este aceea de cercetare smerită și răbdătoare.

În acest capitol sunt trei cântări:

1. Urarea de bine a Elisabetei către Maria, v. 42-45;
2. Cântarea Mariei, v. 46-55;
3. Profeția lui Zaharia, v. 67-79.

Capitolul 2 - Aceasta este înregistrarea istorică, făcută cu mare grijă, a nașterii Lui Isus, legată de înscrierea cerută de Cezarul roman. Simpla relatare a vizitei păstorilor este împletită cu sublima relatare a vizitei îngerilor.

Isus a fost adus la Templu când avea 8 zile pentru a fi tăiat împrejur, conform Legii mozaice:

“Dar când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca să răscumpere pe cei ce erau sub Lege, pentru ca să căpătăm înfierea”.
(Galateni 4: 4, 5).

Ca rezultat al acestei vizite la Ierusalim, avem cântările lui Simeon și a Anei.

Incidentul izolat din copilăria Lui Isus este relatat de Luca pentru a ne arăta că Isus a avut o copilărie normală. (v. 52).

1. Isus creștea în înțelepciune (intelectual),
2. În statură (fizic),
3. Era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor (spiritual).

Capitolul 3 - Luca, într-o abordare cu adevărat istorică, datează lucrarea lui Ioan Botezătorul după istoria seculară (v. 1,2). Luca pune accent pe mesajul lui Ioan că pocăința este o condiție a venirii lui Mesia. După sistemul mozaic de spălare în apă, care era un obicei comun de scufundare în apă în acele zile, Ioan boteza oamenii care veneau la el ca o pregătire – o reformare morală – pentru venirea lui Hristos. Isus va boteza cu Duhul Sfânt – o transformare reală.

Genealogia din acest capitol este a Mariei, ceea ce revelează două lucruri. În primul rând, se întoarce până la Adam, tatăl familiei umane. Isus era cu adevărat om. Matei, prezentându-l pe Isus ca rege, prezintă genealogia doar

până la Avraam. Luca, prezentându-l pe Isus ca om, merge înapoi până la Adam. În al doilea rând, Maria a descins din David, dar nu prin fiul său Solomon, ci prin fiul său Natan (v. 31; compară 1 Cronici 3:5).

Capitolul 4 – Isus este ispitit ca un om de satan. Erau ispite umane așa cum vin la noi toți. Ele acoperă întregul spectru de ispite umane, și sunt în trei domenii:

1. Transformarea pietrelor în pâini pentru satisfacerea nevoilor trupului. Nu este nimic rău cu pâinea. Este necesară vieții. Trupul are nevoie de pâine și Isus era foarte înfometat. Unde este atunci problema? A-Și folosi puterile pentru El însuși ar fi însemnat egoism. El trebuia să demonstreze adevărul marelui principiu: “Omul nu va trăi numai cu pâine”. Este contrar gândirii materialiste a timpului nostru, în care omul trăiește numai pentru a-și satisface cerințele trupului. Omul modern în societatea seculară spune: “Mănâncă, bea, și fii vesel, pentru că mâine vom muri”. Și în ceea ce îl privește pe el, asta e tot. Egoismul este blestemul societății seculare fără nici un crez. Domnul nostru, întâlnind această ispită, a respins filosofia populară a acestei lumi.
2. Națiunile lumii au putere prin forță brutală sau intrigi politice. Războiul e un mod de viață. Ura și frica sunt biciurile care motivează mulțimile. Acest lucru este satanic și satan oferă împărățiile acestei lumi în aceste condiții. Oamenii trebuie să fie schimbați pentru a intra în Împărăția Lui Dumnezeu: “*Drept răspuns, Isus i-a zis: Adevărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția Lui Dumnezeu.*” (Ioan 3:3). Răspunsul Lui Isus are o notă de finalitate: “*Să te închini Domnului, Dumnezeului tău, și numai Lui să-I slujești.*” (Luca 4:8; vezi Deut.6:13).

“Măcar că trăim în firea pământescă, totuși nu ne luptăm călăuziți de firea pământescă. Căci armele cu care ne luptăm noi, nu sunt supuse firii pământesti, ci sunt puternice, întărite de Dumnezeu ca să surpe întăriturile. Noi răsturnăm izvoarele minții și orice înălțime, care se ridică împotriva cunoștinței Lui Dumnezeu; și orice gând îl facem rob ascultării de Hristos.” (2 Cor. 10:3-5).

3. Ispita de a se arunca de pe Templu părea un mod logic pentru Isus de a impresiona mulțimea cu privire la persoana și misiunea Sa. Dar Isus nu va urma o cale mai ușoară către tron. El trebuie să poarte coroana cu spini înainte de a purta coroana gloriei. Stifler spune: “Există două moduri de a-L disprețui pe Dumnezeu, unul este de a ignora puterea Sa, celălalt este de a încerca să abuzezi de ea”. Amândouă sunt păcate. E ușor să nu faci nimic și să debitezi platitudini pioase despre Dumnezeu care hrănește vrăbiile și că El va avea grijă de noi. Dar Dumnezeu spune: “Cu multă trudă să-ți scoți hrana”. Misionarul într-o țară străină va trebui să studieze pentru a învăța limba, și apoi Dumnezeu îl va ajuta. Noi suntem parteneri ai lui Dumnezeu, nu păpuși.

Dr. Edward Judson, referindu-se la ceea ce a suferit tatăl său, Adoniram Judson, în Burma, a spus: “Dacă reușim fără suferință, este pentru că alții au suferit înaintea noastră. Dacă suferim fără să avem succes, este pentru că alții să aibă succes după noi”. Isus a respins o atitudine spirituală falsă. Răspunsul Său a fost hotărât: “Să nu ispițiți pe Domnul, Dumnezeul vostru, cum L-ați ispitit la Masa”. (Deut. 6:16).

De fapt, Isus Și-a început lucrarea în orașul Său de baștină, Nazaret, în care a fost respins și alungat. În sinagogă El a anunțat împlinirea versetelor din Isaia 61:1, 2. El a întrerupt citirea înainte de “o zi de răzbunare a Dumnezeului nostru” (compară Isaia 61:1, 2 cu Luca 4: 18-20).

Capitolul 5 – Luca prezintă cu atenție curățirea leprosului și vindecarea paralticului.

Capitolul 6 – El relatează în detaliu vindecarea în ziua sabatului a omului cu mâna paralizată. El repetă Predică de pe munte jos în câmpie (v.17). Probabil Isus a repetat din nou și din nou cele mai importante învățături ale Sale.

Capitolul 7 – Acest capitol începe cu o relatare meticuloasă a unei alte vindecări. În acest caz este vorba de slujitorul Centurionului (Sutașului). Cu toate că Isus nu se atinge de el, acesta este vindecat.

Luca este singurul care înregistrează învierea din morți a fiului văduvei din Nain. El este singurul autor de Evanghelie care înregistrează învierea din morți a două persoane de către Isus, cealaltă fiind fiica lui Iair (8:54, 55).

De asemenea în acest capitol este prima din cele 18 pilde pe care numai Luca le-a înregistrat. A fost rostită cu ocazia vizitei lui Isus în casa unui Fariseu în care o femeie a uns picioarele lui Isus cu mir. Această simplă parabolă a celor doi datornici arată faptul că această femeie a străzii era mai bună în ochii Lui Dumnezeu decât Simon, Fariseul.

Capitolul 8 – Acest capitol prezintă evenimente care sunt relatate și în celelalte Evanghelii sinoptice.

Capitolul 9 – Acest capitol înregistrează de asemenea evenimente găsite în Matei și Marcu. Toate trei relatează schimbarea la față. Ioan nu o relatează, deoarece ea pune în lumină umanitatea perfectă a lui Isus, mai degrabă decât o dovadă în plus a dumnezeirii Lui, iar Ioan accentuează divinitatea lui Isus. Versetul 29 poate da impresia că lumina strălucea deasupra Lui ca un reflector, dar nu aceasta era intenția lui Luca. Marcu 9:3 spune: “Hainele Lui s-au făcut strălucitoare și foarte albe, de o albeață pe care nici un înălbitor de pe pământ n-o poate da”. Lumina venea din interior. Aceasta era probabil condiția inițială a lui Adam și a Evei. Cuvântul folosit pentru schimbat vine din grecescul metamorphoom. Derivatul în limba română este metamorfoză. Metamorfoza poate fi în sus sau în jos:

1. În sus – larva urâtă din cocon care devine un fluture frumos,
2. În jos – moartea.

Transfigurarea este în sus.

Există trei pași în viața Lui Isus:

1. Inocent și sfânt – născut fără păcat;
2. Sfânt în sensul că a fost ispitit dar a biruit ispita (Adam nu a trecut acest test);
3. Transfigurat – acesta este scopul umanității. În transfigurarea lui Isus vedem speranță pentru omenire.

Luca este singurul care pune accent pe acest detaliu, așa cum o face și pentru condiția opusă – băiatul posedat de demoni de la poalele muntelui (v. 37-43). Ce contrast!

Luca acordă o mare atenție posedării demonice. În capitolul 8 el înregistrează vizita lui Isus în ținutul Gherghesenilor și omul stăpânit de demoni care locuia în morminte. Acest om și băiatul sunt cazuri extreme. El prezintă și alte cazuri, și din acestea putem trage următoarele concluzii:

- Scoaterea demonilor este prima minune înregistrată de Luca (4:31, 35).
- Demonii L-au recunoscut pe Isus (4:41).
- Posedarea demonică este distinctă de boală (4:40, 41).
- Posedarea demonică este o realitate, tot atât de reală ca și cancerul sau temperatura.
- Demonii cauzează probleme oamenilor din punct de vedere fizic, mental, emoțional și spiritual.
- Ei distrug viețile oamenilor aici și aduc inevitabil moarte eternă.
- Demonii sunt același lucru cu spiritele necurate.
- Ei controlează viețile celor pe care îi posedă. Victimele nu trăiesc conform regulilor și obiceiurilor societății.
- Un posedat nu poate să se disciplineze – voința îi este distrusă, conducând la un comportament ciudat (de exemplu a umbla dezbrăcat).
- El este anormal dar nu neapărat nebun.
- Personalitatea este degradată și înjosită. În final el va face acte îngrozitoare. (8: 27-29; 9:39, 42).
- Demonii aparțin lumii spirituale și nu celei fizice.
- Ei se ascund în spatele religiilor false. (1Cor. 10:20).
- Demonii doresc să locuiască în oameni. Mulți ocupă o singură persoană.
- Le este groază de Adânc – preferă să meargă în porci – porcii preferă să moară.
- Numai Hristos poate aduce eliberare de sub puterea demonilor, care este puterea lui satan (8:28; 9:42, 43).

Există evidența posedării demonice în zilele noastre. După cel de-al doilea război mondial, cu baia de sânge și toate atrocitățile sale, în care rațiunea și sensibilitatea omului au fost degradate și chiar anihilate, posedarea demonică și-a făcut loc în acest vid moral și spiritual.

Versetul 51 este punctul de cotitură în lucrarea lui Isus. El începe drumul către Ierusalim și cruce.

Capitolul 10 – Numai Luca relatează cunoscuta parabolă a bunului Samaritean. Interpretarea finală este că Isus este Bunul samaritean care a găsit omenirea rănită de păcat pe marginea drumului vieții, pe lângă care treceau religia și legea, indiferente și incapabile de a ajuta.

Capitolul 11 – Cele două parabole despre rugăciune sunt înregistrate numai de Luca. Cele mai multe parabole ilustrează prin comparație. Acestea ilustrează prin contrast. Prietenul insistent și vecinul adormit care nu vroia să răspundă la ușă la miezul nopții, nu ilustrează cu siguranță refuzul Lui Dumnezeu de a răspunde rugăciunilor. Dumnezeu dorește să răspundă rugăciunilor, și El nu doarme; noi suntem cei care nu insistăm și nu suntem perseverenți în rugăciune. În a doua parabolă, un tată uman niciodată nu-i dă fiului său o piatră în loc de pâine, și cu siguranță Dumnezeu este cu mult mai bun decât un tată pământesc. Aceste parabole ilustrează prin contrast.

Capitolul 12 – Numai Luca ne dă parabola bogatului nebun care și-a construit hambare tot mai mari în timpul vieții, dar nu și-a făcut provizii pentru sufletul său în viața viitoare.

Parabola ispravnicului, care a bătut slugile pentru că stăpânul întârzia să vină, este de asemenea unică în această Evanghelie.

Capitolul 13 – Luca este singurul care relatează incidentul cu Isus care vindecă femeia gârbovă în sinagogă în ziua de sabbat.

Capitolul 14 – Numai Luca prezintă ocazia în care Isus merge să prânzească în casa unui Fariseu de frunte. El a dat gazdei și invitaților o lecție de etichetă prin parabola invitatului ambițios. Mai există alte două parabole în acest capitol care nu sunt în nici o altă Evanghelie – zidirea turnului și împăratul care se pregătește să meargă la război.

Capitolul 15 – Numai Luca prezintă cea mai faimoasă parabolă, numită fiul risipitor. De fapt, sunt trei parabole în una:

- Parabola oii pierdute – lucrarea Lui Dumnezeu Fiul în restaurarea unui fiu păcătos;
- Parabola leului pierdut – lucrarea Lui Dumnezeu Duhul Sfânt;
- Parabola fiului pierdut – lucrarea Tatălui în restaurarea unui fiu păcătos.

Capitolul 16 – Sunt aici două parabole care nu se găsesc în altă parte. Parabola ispravnicului necredincios, care a folosit poziția pe care o avea pentru a-și îndeplini scopurile sale egoiste este o altă parabolă prin contrast. Copiii acestei lumi sunt deștepți și necinstiți în folosirea banilor. Ei o fac pentru scopurile lor egoiste. Prin contrast, copiii luminii nu folosesc aceeași înțelepciune în folosirea banilor pentru cauza lui Hristos în lume.

Povestirea bogatului și a lui Lazăr nu este o parabolă ci un fapt real. Numele săracului este dat aici, și este improbabil ca Domnul nostru să fi inventat un nume, și apoi, în aceeași povestire, să-l introducă pe Avraam pe nume. Foarte probabil că toate parabolele sale sunt fapte reale. Domnul nostru îi urmărește pe acești doi oameni din această viață prin ușa morții, și ne dă un raport din cealaltă parte – după moarte.

Capitolul 17 – Numai Luca relatează cele două parabole de aici: scurta povestire referitoare la slujirea cu credincioșie față de stăpân, și vindecarea celor 10 leproși dintre care 9 nu se întorc pentru a mulțumi.

Capitolul 18 – Parabola judecătorului nedrept este o altă învățătură despre rugăciune prin contrast. Dumnezeu nu este un judecător nedrept care trebuie să fie stimulat la acțiune prin rugămințile insistente ale unei văduve supărătoare.

Parabola Fariseului și a vameșului care merg la templu să se roage arată atitudinile oamenilor când se roagă.

Capitolul 19 – Isus trece prin Ierihon pentru a întâlni un om într-un dud. Numai Luca prezintă această întâlnire a lui Isus cu Zacheu, vameșul din Ierihon.

Capitolul 20 – Luca înregistrează incidentul (descriș și de Matei și Marcu), prilejuit de întâlnirea lui Isus cu conducătorii religioși în templul din Ierusalim.

Capitolul 21 – “Nu va rămâne aici piatră pe piatră”: Luca înregistrează partea discursului de pe muntele Măslinilor care răspunde primei dintre cele trei întrebări puse de apostoli, “Când se vor întâmpla aceste lucruri?”

“Când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, să știți că atunci pustiirea lui este aproape” (Luca 21:20).

Această parte a fost împlinită când generalul roman Titus, a asediat și a distrus Ierusalimul în anul 70 d. Hr.

Capitolul 22 – Luca înregistrează Paștele, trădarea din Grădina Ghetsimani, arestarea și procesul lui Isus în fața Sinedriului și lepădarea lui Simon Petru (vezi notele de la Matei și Marcu privitoare la aceste evenimente).

Capitolul 23 – Luca urmează celelalte Evanghelii sinoptice atunci când Îl prezintă pe Isus înaintea lui Pilat, crucificarea și înmormântarea lui Isus. (vezi notele la Matei și Marcu). Numai Luca prezintă episodul în care Isus este trimis de Irod înaintea lui Pilat. Tăcerea lui Isus înaintea lui Irod este deplină. Isus este ultimul descendent al lui Iacov, Irod este ultimul descendent al lui Esau. Isus nu are nici un cuvânt pentru Irod. Cu altă ocazie îl numise “vulpea aceea bătrână”.

Capitolul 24 - Luca relatează învierea lui Isus așa cum o fac Matei, Marcu și Ioan.

Numai Luca povestește călătoria lui Isus cel înviat spre Emaus și întâlnirea Lui cu doi ucenici. Deși Isus este într-un trup glorificat, El este încă uman. El a mers cu aceștia doi pe un drum prăfuit și a mâncat cu ei.

Isus apare de asemenea ucenicilor Săi în camera de sus și mănâncă cu ei. El este încă uman, deși glorificat.

“Uitați-vă la mâinile și picioarele Mele, Eu sunt; pipăți-Mă și vedeți: un duh n-are nici carne, nici oase, cum vedeți că am Eu... I-au dat o bucată de pește fript și un fagur de miere. El le-a luat, și a mâncat înaintea lor”(Luca 24:39,42, 43).

Cel mai important lucru în ambele cazuri este referirea Lui Isus la Scripturi pentru a dovedi moarea și învierea Lui.

IDEI PRINCIPALE :

I. Nașterea Omului Perfect și familia Lui, Capitolele 1-3

A. Anunțarea nașterilor lui Ioan și Isus; nașterea lui Ioan, capitolul 1

1. Scopul Evangheliei, 1:1-4
2. Gabriel îi apare lui Zaharia și anunță nașterea lui Ioan, 1: 5-25
3. Gabriel îi apare Mariei și anunță nașterea virgină a lui Isus, 1: 26-38
4. Maria o vizitează pe Elisabeta, 1:39-56
5. Nașterea lui Ioan, 1:57-80

B. Nașterea Lui Isus; primirea Lui; tăierea împrejur; călătoria la Ierusalim la vârsta de 12 ani, capitolul 2.

1. Nașterea Lui Isus în Betleem într-o iesle, 2:1-7
2. Primirea lui Isus: îngerii anunță nașterea Lui păstorilor; păstorii vizitează ieslea, 2:8- 20
3. Tăierea împrejur a lui Isus, 2:21-24
4. Întâlnirea cu Simeon la templu 2:25-35
5. Întâlnirea la templu cu Ana; reîntoarcerea la Nazaret, 2:36-40
6. Vizita lui Iosif, Maria și Isus la Ierusalim când Isus avea 12 ani, 2:41-52

Lucrarea lui Ioan Botezătorul; Botezul lui Isus; genealogia Mariei, capitolul 3

1. Lucrarea lui Ioan , 3:1-20
2. Botezul Lui Isus, 3:21-22 (*Trinitatea – v. 22*)
3. Genealogia Mariei, 3:23-38

(*Maria era de asemenea descendentă din David, v. 31 – vezi Matei 1*)

II. Testarea Omului Perfect; respingere din partea orașului de baștină, capitolul 4 (“în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi”, Evrei 4:15)

- A. Ispitirea lui Isus, 4:1-13
- B. Isus se întoarce în Galilea și Nazaret; respins de orașul său de baștină, 4:14-30
(*Isus citează din Isaia 61:1-2 în v. 18*)
- C. Isus își mută sediul la Capernaum; continuă lucrarea Sa, 4:31-44

III. Lucrarea Omului Perfect în zona Galileii, capitolele 5-9

- A. Isus cheamă ucenici a doua oară; curățește leproși; vindecă un paralytic; îl cheamă pe Matei; spune parabolele cu haina nouă și burdufurile, capitolul 5
- B. Isus îi apără pe ucenici pentru că smulgeau grâu în ziua sabațului; vindecă omul cu mâna paralyzată în ziua sabațului; alege cei doisprezece; spune Predica din Câmpie, capitolul 6
- C. Isus vindecă robul unui sutaș; învie fiul văduvei din Nain; îl laudă pe Ioan Botezătorul; merge să mănânce în casa unui Fariseu; spune parabola celor doi datornici, capitolul 7
- D. Isus spune câteva parabole: semănătorul, lumânarea aprinsă; relații personale; potolește furtuna; scoate demoni în ținutul Gherghesenilor; vindecă femeia cu scurgerea de sânge; învie fiica lui Iair, capitolul 8
- E. Isus împuternicește și trimite pe cei doisprezece ucenici; hrănește 5000 de oameni; anunță moartea și învierea; schimbarea la față; scoate demoni dintr-un băiat; își îndreaptă fața hotărât să meargă la Ierusalim; arată testul uceniciei, capitolul 9

IV. Lucrarea Omului Perfect în drum spre Ierusalim, capitolele 10-18

- A. Isus îi trimite pe cei 70 de ucenici; pronunță judecata asupra Horazinului, Betsaidei și Capernaumului; spune parabola bunului samaritean; intră în casa Mariei și a Martei, capitolul 10
- B. Isus învață ucenicii să se roage folosind parabolele prietenului insistent și a tatălui bun; este acuzat că scoate demoni cu ajutorul lui Beelzebul; spune parabole: duhul necurat ieșit din om, semnul lui Iona, lumânarea aprinsă; denunță Fariseii, capitolul 11
- C. Isus avertizează împotriva aluatului Fariseilor; dă parabola bogatului nebun; reîntoarcerea de la nuntă; testarea slujitorilor în lumina revenirii lui Hristos; afirmă că El dezbină oamenii, capitolul 12
- D. Isus învață oamenii să nu judece ci să se pocăiască; spune parabola smochinului; vindecă femeia gârbovă; dă parabolele cu grăuntele de muștar și aluatul; continuă să învețe pe oameni pe drum spre Ierusalim; plânge pentru Ierusalim, capitolul 13
- E. Isus merge să prânzească în casa unui Fariseu; spune parabola musafirilor nepoliticoși, a cinei mari, construirii unui turn, a regelui care merge la război, a sării care își pierde gustul, capitolul 14
- F. Isus spune pildele cu oaia pierdută, leul pierdut, cei doi fii *pierduți* (fiul risipitor), capitolul 15

(Isus – singurul Fiu ascultător - este cel care ne dă pilda)

- G. Isus spune parabola ispravnicului necredincios; răspunde Fariseilor iubitori de bani; vorbește despre divorț; relatează întâmplarea cu bogatul și Lazăr (săracul), capitolul 16
- H. Isus instruiește ucenicii cu privire la iertare, slujire credincioasă; vindecă 10 leproși (numai un Samaritean se întoarce să-I mulțumească); vorbește despre natura spirituală a Împărăției și a doua venire a Sa, capitolul 17
- I. Isus dă două parabole despre rugăciune; îi binecuvintează pe copilași; îl confruntă pe tânărul bogat cu cinci dintre cele zece porunci; vindecă orbul la intrarea în Ierihon, capitolul 18

V. Lucrarea omului perfect în Ierihon și Ierusalim, capitolele 19-21

- A. Isus intră în Ierihon, orașul lui Zacheu; dă parabola celor 10 poli; intră în Ierusalim; plânge pentru oraș; curățește Templul, capitolul 19
- B. Puterea Lui Isus provocată; dă pilda vierilor; este interogat cu privire la a-i da sau nu bir Cezarului; îi reduce la tăcere pe Saducheii cu privire la Înviere; muștră cărturarii , capitolul 20
- C. Isus observă cum dăruiesc oamenii; o laudă pe văduvă; răspunde la întrebarea “Când se vor întâmpla aceste lucruri ?”, capitolul 21

VI. Trădarea, procesul și moartea Omului Perfect, capitolele 22-23

- A. Iuda completează cu preoții cei mai de seamă să-L trădeze pe Isus; Isus plănuiește ultimul Paște și instituie Cina Domnului; anunță trădarea, poziția apostolilor în viitoarea Împărăție; lepădarea lui Petru; îi avertizează pe apostoli cu privire la viitor; merge în Ghetsimani; trădat de Iuda; arestat și condus la casa marelui preot; lepădat de Petru; batjocorit, bătut, adus înaintea Sinedriului, capitolul 22.
- B. Isus adus înaintea lui Pilat și Irod; Baraba eliberat; Isus prezice distrugerea Ierusalimului și se roagă pentru dușmanii Lui; Isus crucificat; batjocorit de conducători, soldați, un tâlhar, celălalt tâlhar se întoarce spre Isus și este acceptat de El; Își dă sufletul; Este pus într-un mormânt nou de Iosif din Arimateea, capitolul 23.

VII. Învierea Omului Perfect, capitolul 24:1-48

- A. Isus înviat din morți; părăsește mormântul lui Iosif, 24:1-12
- B. Isus merge spre Emaus, se revelează la doi ucenici, 24:13-34
- C. Isus merge la ucenicii adunați și se revelează la 11 dintre ei; dă marea însărcinare, 24:35-48

VIII. Ridicarea la cer a Omului Perfect, capitolul 24: 49-53

Isus promite să trimită Duhul Sfânt; se înalță la cer binecuvântându-i pe ai Săi, 24: 49-53

Aceste note de studiu au menirea să-i ajute pe ascultătorii programului ITINERAR BIBLIC pentru a dezvolta un studiu biblic personal. Ele se vor folosi ca material ajutător, împreună cu Biblia. Datorită întinderii reduse, atât a programului radiofonic, cât și a notițelor, am introdus lista de mai sus cu cărțile în limba română care vă pot ajuta să obțineți informații suplimentare, necesare unui studiu mai aprofundat. Aceste cărți se pot procura de la editurile respective sau de la librării creștine.